

SEMINARSKA NALOGA

TERORIZEM V 20. IN 21. STOLETJU

Mentor: [IME IN PRIIMEK]
Predmet: [IME PREDMETA]

Avtor: [IME IN PRIIMEK, RAZRED]

[KRAJ IN DATUM]

KAZALO

1. Uvod.....	3
1.1 Aktualno dogajanje.....	3
2. Kaj je to terorizem?.....	4
2.1 Kdo je in kdo ni terorist?.....	4
2.2 Vrste teroristov in psihologija.....	5
2.3 Stockholmski sindrom.....	5
3. Teroristične organizacije.....	6
4. Večji napadi v 20. in 21. stoletju.....	7
4.1 Enajsti september 2001.....	8
4.1.1 Dogodki v napadih 11. septembra.....	9
4.2 Najnevarnejši eksplozivi teroristov.....	11
5. Zaključek.....	11
6. Viri in literatura.....	12

1. UVOD

Za to seminarsko nalogo sem se najprej precej obotavljal glede teme, vendar, ko sem pregledoval razpoložljive naslove, sem se ustavil pri, tudi danes, zelo perečem in grozljivemu dejanju – terorizmu. Želim ugotoviti, kaj sploh je terorizem, zaradi česa se sploh dogaja, kakšne so njegove posledice in še mnogo več. Pogosto si predstavljamo terorizem kot enostavno kaznivo in strahotno dejanje privrženecv neke teroristične skupine ali organizacije. Vse na prvi pogled že izgleda tako preprosto, ampak se v ozadju skriva več mesecev ali celo let organiziranja in pripravljanja na napad.

Preprosto živimo, smo živeli in bomo živeli s terorizmom. Mogoče se vam zdi to zelo neumno, ampak tako je pač res. Strinjam se z dejstvom, da nismo vsi neposredne žrtve terorističnih dejanj, ampak od daleč opazovalci preko televizije, radia, časopisa in interneta – skratka prek medijev. Tudi, če si mislimo, da se to dogaja v nekih nerazvitih južnih in vzhodnih državah, to niti približno ni res. Samo en tak primer je bil 11. september 2001. Več ugrabljenih letal so preusmerili na stolpnice Svetovnega trgovskega centra), Pentagon in tudi na Belo hišo, vendar jim napad na uradno prebivališče ameriškega predsednika na srečo ni uspel. Bili so umori na Britanskih avtobusih, rop v stockholmski banki, kjer so roparji uslužbenecv zadrževali kot talce. Mogoče ta dogodek, ki se je pripetil v švedski prestolnici res na prvi pogled ne izgleda kot teroristično, ampak nekaj pa le imata.

Terorizem nasploh ni enostaven za razumevanje, ker je zelo star in zapleten. Upam da vam bom v tej nalogi vsaj na grobo predstavil terorizem kot tak, ki ga poznamo danes.

1.1 AKTUALNO DOGANJANJE

Kot sem povedal že v čistem začetku, sem si temo izbral, ker se mi zdi da je to problematika, ki se dogaja skozi ves čas. Samo, da je v hujših in lažjih oblikah. Mnenje imam, da teroristični napadi samo poslabšajo razmere v mestu ali državi, v kateri je bil izveden napad. Kot smo videli potovalne agencije in letalski prevozniki ponujajo izredno nizke cene za letovanje v Tuniziji, kjer je bil konec junija izveden napad na nedolžne turiste, ki so poležavali na plaži priljubljenega in luksuznega hotela Imperial Marhaba. To je bil že drugi napad v pol leta. Marca letos so skrajneži Islamske države (ISIS) ubili 21 ljudi in policista v muzeju Bardo. Torej so se teroristi obrnili na turistične znamenitosti. To bo tudi zelo hud udar za Tunizijsko ekonomijo, kjer je poglavitni vir prihodka ravno turizem.

Samooklicana Islamska država je 22. julija ugrabila Tomislava Salopeka, ker je hotela za v zameno za življenje Hrvata izsiljevati egiptovske oblasti za izpustitev zapornic Muslimanske bratovščine. Egipt je seveda temu nasprotoval. IS naj bi Salopeka usmrtila 12. avgusta. Fotografije trupla so objavili na spletu.

25 – letni Ajub el Hazani se je 25. avgusta vkrcal na hitri vlak, ki je peljal iz Amsterdama v Pariz. Na vlaku je začel streljati po potnikih. Ranil je enega potnika, dokler ga ostali niso obvladali. Skupno so bile ranjene tri osebe. S seboj je imel tudi vnetljivo tekočino, podobno bencinu. Preiskovalci sumijo, da je Hazani po streljanju želel zažgati vlak. Vendar, pa se ne odstopa od stavek, ki po mnenju mnogih niso resnične. Trdi, da je brezdomec in da je orožje našel v torbi v parku. Rekel je tudi, da

je potnike želel le oropati. Če je res prebivalec cest, kako je možno, da je lahko za karto odštél kar 149 evrov?

24. septembra 2015 sta dva samomorilska napadalca med molitvijo v šiitovski mošeji v Jemnu razstrelila dve bombi in s tem ubila 25 ljudi in jih 35 ranila. Prva bomba je bila sprožena med molitvijo, druga pa je zadela preživele. Odgovornost za napad je prevzela Islamska država.

Končno smo naredili korak proti terorizmu v Bližnjem vzhodu: Francija je uničila center za urjenje ISIS-a. Že pred tem so sodelovali na njihove položaje v Iraku, zdaj pa so začeli preletavati tudi Sirijo in tako pridobili informacije o položajih Islamske države.

Nedolgo tega pa je tudi bilo obeleževanje najhujšega terorističnega napada na ZDA.

2. KAJ JE TO TERORIZEM?

Terorizem je zelo kompleksna zadeva, ki jo je zelo težko, če skoraj nemogoče razložiti v enem stavku. Beseda terorizem izvira iz besede 'teror', ki pomeni strah ali grozo. Po tej definiciji lahko sklepamo, da je to dejanje strašno. Ko so 11. septembra 2001 dve letali letalske družbe United Airlines preusmerili v stolpnici WTC, ki sta se nedolgo po tem zaradi ekstremnih temperatur zrušili v središču New Yorka imamo bolj jasno razlago terorizma. Torej je to nasilno (kriminalno) dejanje, katerega žrtve so predvsem nedolžni ljudje. Imeli so točen cilj – ugrabiti letali ter zrušiti dve zelo pomembni stavbi, namen vsega skupaj pa je predvsem medijska odzivnost in pognati strah v kosti prebivalcev. Vendar pa imamo vsi različna mnenja o terorizmu. Skupaj jih lahko razdelimo približno takole: prvi menijo, da je terorizem nekakšna oblika vojne, drugi pa, da je to nezakonito kriminalno dejanje, ki ga je potrebno odpraviti s pomočjo pravnega reda. Tukaj bom počasi končal, ker je vse skupaj še mnogokrat bolj zapleteno. Torej teroristi bi radi dosegli nek cilj, vendar pa se po zločinski poti odpravijo predvsem zaradi obupa. Če na hitro povzamemo: teroristi želijo doseči nek svoj cilj, ki ga poskušajo uresničevati s pomočjo terorističnih dejanj. Imajo točno določeno točko napada in žrtve so po navadi civilisti. Nekako tako.

2.1 KDO JE IN KDO NI TERORIST?

Zelo težko je pravilno ugotoviti, katera dejanja lahko povežemo s terorističnim napadom in katera ne. Naštél bom nekaj dogodkov, ki so zaznamovali zgodovino: ustrelitev avstrijskega prestolonaslednika in njegove žene v Sarajevu, junija 1914, avgusta leta 1945 so ZDA odvrgele prvi dve atomski bombi na Hirošimo in Nagasaki. Umre sto devetdeset tisoč Japoncev, v večini civilistov. Septembra leta 1972 je Palestinska teroristična skupina Črni september ugrabila in ubila 11 izraelskih športnikov, ki so sodelovali na poletnih olimpijskih igrah v Münchnu. Konec avgusta letos so skrajneži IS uničili antični tempelj Bal v sirskega mestu Palmiri, ki je na Unescovem seznamu kulturne dediščine.

Katera dejanja lahko brez slabe vesti povežemo s terorizmom? Atentat v Sarajevu? Zagotovo. Bombi Združenih držav Amerike? Tukaj se bomo na hitro ustavili. Ali niso teroristične skupine neke tretje nevladne organizacije? Da bi končali drugo svetovno vojno je ameriška vojska odvrгла najhujše orožje tistega časa. Torej

je tudi ona zagrešila teroristično dejanje. Seveda, kot smo že povedali so bile žrtve nedolžni prebivalci, zdaj pa sta mesti zapuščeni in polna radioaktivnega sevanja.

Pokol športnikov na olimpijskih igrah v Münchnu tudi lahko označimo za teroristično dejanje. Kaj pa uničenje enega od najbolj ohranjenih templjev iz 1. stoletja na Vzhodu? Če je samooklicana Islamska država zavzela antično mesto Palmiro, se jim zdi, da lahko počne s tistim kar je "njenega" vse česa se ji zahoče. To mogoče res ne bi obravnavali po naših kriterijih kot teroristično dejanje, ker smrtnih žrtev ni bilo. Bili pa so žalostni pogledi zgodovinarjev na celotno stvar. Kako lahko taki "neumneži" v eni sami bistri potezi dosežejo, da se o njih veliko govori.

2.2 VRSTE TERORISTOV PSIHOLOGIJA

Polno ozadje teroristov lahko vidimo šele v zaporih, ko pogledamo v duševno stanje človeka. Tukaj bom malo bolj pogledal, zakaj ljudje sploh postanejo teroristi. 250 nemškimi teroristom so preučili življenjske zgodbe in odkrili, da velika večina ni imela popolne družine. Pri kar 25 % teroristov so našli izgubo enega ali oboje starša pri 14 letih. 79 % preučenihih zgodb je govorilo o socialnih navzkrižjih s starši. Govorilo se je tudi o neuspešnem šolanju, tako da je terorizem njihova končna točka v slabih pogojih življenja.

Nekako ločimo med anarhično – ideološkimi in nacionalistično – separatističnimi teroristi. Prvi bi radi uničili svojo družbo, torej svet, v katerem so živeli njihovi starši, drugi pa nadaljujejo misijo svojih očetov kot je na primer osvoboditev domovine. Da pride do anarhično – ideoloških teroristov bi naj bili starši zvesti do režima v državi, otroci pa nezvesti do staršev. Če pa so teroristi nacionalistično – separatistični pa bi naj bili starši nezvesti do ureditve v državi, mladi pa njim (staršem) zvesti.

Za teroriste je značilna popolna prekinitev z okoljem, v katerem so odraščali do sedaj. Postanejo odvisni od skupine, kar je lahko posledica travm iz najstniških let.

2.3 STOCKHOLMSKI SINDROM

Stockholmski sindrom ali talska transferenca je psihično stanje, ki se lahko pojavi med talci in ugrabiteljem. Sindrom so tako poimenovali, ker so to stanje prvič odkrili v Stockholmu, švedski prestolnici. Ropar je pobegnil iz zapora in vdrl v stavbo banke, kjer je v trezorju zadrževal štiri uslužbence. Po posredovanju policiji so povedali, da se niso bali roparja temveč policistov. Do neke mere se s teroristom poistovetijo.

Mogoče se res zdi zelo čudno, kako lahko nekdo, ki je odvisen od nekoga drugega občuti pozitivna čustva. Pojav ni povezan z ničemer – ne z spolom ali vero, starostjo. Da pride do talske transference morajo biti izpolnjeni trije pogoji:

- a) negativno mnenje talcev do policije, ker se jim zdi, da so policisti okrutni in brez srca;
- b) pozitivna čustva talcev do teroristov;
- c) pozitivna čustva, ki jih gojijo teroristi do talcev.

Najpogosteje se pojavi odpor do oblasti, manj pogosto pozitivna čustva do teroristov in najmanj pogosto vračanje teh čustev s strani teroristov.

3. TERORISTIČNE ORGANIZACIJE

Ameriška poslovna revija *Forbes* je novembra 2014 sestavila seznam najbogatejših (in mogoče tudi najbolj nevarnih) terorističnih organizacij na svetu. Preseneča, da je bila še ne tako dolgo nazaj Al Kaida ena najmočnejših terorističnih organizacij na svetu, ki je nam tem seznamu pristala "še" na šestem mestu.

1. Islamska država (prejšnje ime ISIS)

je po podatkih najbogatejša organizacija na svetu. Letni proračun znaša kar 2 milijardi ameriških dolarjev. Financirajo se predvsem z ugrabitvami, ker potem izsiljujejo odkupnino, z ropanjem bank, pobiranjem davkov in s prodajo nafte na črnem trgu. Islamska država naj bi imela v rokah sedem glavnih naftnih polj v Iraku ter 60 % naftnih rezerv v Siriji.

Cilj organizacije je predvsem ustanovitev islamske države v Iraku, Siriji, Libanonu in Palestini.

2. Hamas

Cilj organizacije je ustanovitev samostojne palestinske države. Delujejo na ozemlju Gaza in Zahodnega brega. Leta 2007 so prevzeli nadzor nad Gazo in zdaj davki, ki so prej šli palestinskim oblastem, pristanejo v rokah Hamasa. Tako je njihov letni proračun 1 milijarda dolarjev.

3. FARC

je hkrati teroristična organizacija in politična stranka. Cilj skupine je ukinitve kapitalističnega sistema v Kolumbiji. Po podatkih imajo v rokah 30 % ozemlja Kolumbije. Zelo uspešni so tudi pri tihotapljenju drog. Ocenjujejo, da obvladujejo kar polovico vse trgovine z kokainom po svetu. Letno skupaj z odkupninami, rudniki zlata in davki zaslužijo kar 600 milijonov dolarjev.

Dejavni so tudi pri ugrabitvah in očitno nikoli ne skoparijo z odkupninami. Med letom 1997 in 2007 naj bi ugrabili šokantnih 7000 ljudi. Številka je malo upadla po letu 2008, ko je bilo do danes ugrabljenih "samo" sedemsto ljudi.

4. Hezbollah

V boju proti Izraelu je zelo dejavna teroristična skupina Hezbollah, želi pa tudi ustanoviti islamsko državo v Libanonu. Letno z donacijami, ki jih prejme predvsem od Irana pa tudi od poslovnežev organizacija zasluži okoli pol milijarde dolarjev. Ameriško ministrstvo za pravosodje pravi, da so povezani z mednarodnim kriminalom tihotapljenja drog in pranja denarja. V južnem Libanonu nadzoruje tudi turizem in trgovanje nepremičnin.

5. Talibani

Leta 2001 so izgubili oblast v Afganistanu in od takrat je začela nastajati velika mreža trgovanja z drogami, predvsem opija. Pobirajo tudi varščino od kmetov in preprodajalcev. Tudi ti dobivajo finančno pomoč iz arabskih držav, ki jim

letno namenijo približno sto milijonov dolarjev. Če potegnemo črto letno zaslužijo 400 milijonov dolarjev.

Njihov glavni cilj pa je ustanovitev islamske teokracije v Afganistanu.

6. Al Kaida

To svetovno znano teroristično organizacijo sestavlja kar velika mreža lokalnih organizacij. Skupino sestavljajo džihadisti, ki se bojujejo proti krščanstvu in Judom. Po novih podatkih je skupina brez enotnega vodstva, to pa posledično pomeni oslABLJENO skupino. Najbogatejša mreža je območju držav, ki sestavljajo skupino Magreb (Mavretanija, Zahodna Sahara, Maroko, Tunizija, Libija in Alžirija), kjer dobivajo libijsko pomoč. Financirajo se tudi z odkupninami od ugrabitev. Skupni proračun je 150 milijonov dolarjev.

7. Lashkar-e-Taiba

je organizacija, ki deluje ne ozemlju Pakistana in Indije. Njihov glavni cilj je združitev Kašmirja pod islamsko vladu. Večinsko se financira iz finančne pomoči in donacij. Tako na letni ravni dobijo 100 milijonov dolarjev.

8. Al Shabab

je somalska teroristična skupina, ki deluje predvsem na ozemlju Ugande, Kenije in Somalije. Želijo odstraniti tuje sile iz Somalije in kot že nešteto krat povedano – ustanovitev islamske države. Do 70 milijonov dolarjev, kot jih letno zasluži pride z nedovoljeno trgovino, ugrabitvami in piratstvom.

9. Resnična IRA

Ste v prejšnjih straneh že skoraj pozabili, da se terorizem dogaja povsod? Tukaj, na devetem mestu po dobičku je naslednica znane irske organizacije Resnična IRA. Deluje na ozemlju Severne Irske, Irske kot države in Velike Britanije. S tihotapljenjem drog in donacijami se letno dokoplje do 52 milijonov dolarjev, cilj pa jim je združenje Severne Irske in Irske.

10. Boko Haram

Želijo, da bi v Nigeriji zavladata islamska država, zato izvajajo napade v Kamerunu in Nigeriji. Z ugrabitvami (vem da ste to slišali že nešteto krat) in potem odkupninami, davki, varščinami in ropanjem Boko Haram letno zasluži 50 milijonov dolarjev.

4. VEČJI NAPADI V 20. IN 21. STOLETJU

21. september 1970: v Izraelu se zgodi bombni napad na letalo družbe Swissair; umre 47 ljudi.

5. september 1972: v takratni Zahodni Nemčiji Palestinska organizacija Črni September ugrabi Izraelske atlete in jih naslednji dan ubije. Skupno žrtev napada je bilo 17.

21. december 1975: nekdo, pod imenom *Carlos the Jackal* ugrabi 11 ministrov Organizacije izvoznic nafte (OPEC) na Dunaju. Umrejo trije.

9. marec 1977: v Washingtonu, D.C. je 12 muslimanskih moških pod vodstvom Hamaas-a Abdul Khaalis-a zasedlo tri stavbe. Ujeli so 149 talcev, ki so jih po končanem napadu dva dni pozneje izpustili. Ubita sta bila policist in novinar.

4. november 1979: v mestu Tehran v Iranu so zasedli veleposlaništvo Združenih držav Amerike. Ujeli so 66 talcev. Po izpustitvi nekaj talcev, so zadnjih 52 izpustili 20. januarja 1981

18. april 1983: pred veleposlaništvom ZDA v Lebanonu je eksplodirala avtomobilska bomba, ubitih je bilo 63 in preko sto jih je bilo ranjenih. Odgovornost za napad je prevzela skupina Hizballah.

12. december 1983: v Kuvajtu je skupina Hizballah bombardirala stavbi veleposlaništva Francije in Amerike. Ranjenih je bilo 80 in šest mrtvih.

27. december 1985: teroristična skupina ANO je izvedla napade na letališča Rimu in na dunajskem letališču; 18 mrtvih in 121 poškodovanih.

26. februar 1993: v parkirni hiši pod Svetovnim trgovinskim centrom je nekaj čez polnoč odjeknila eksplozija, ki je skoraj v istem trenutku ubila 6 ljudi. Kmalu se je začel dim kaditi v stavbo. Ljudje so bežali iz stavbe in več kot tisoč jih je bilo poškodovanih.

19. april 1995: Timothy McVeigh in Terry Nichols sta bombardirala stavbo Ameriške zvezne vlade v Oklahomi. Pri tem sta ubila 168 ljudi in več kot 680 pa ranila. Nastala škoda je bila vredna za vrtoglavih 652 milijonov dolarjev.

7. avgust 1998: skoraj sočasno sta odjeknili dve bombi pred veleposlaništvoma ZDA v Nairobiju v Keniji in Dar es Salaam v Tanzaniji. Skupno je umrlo 224 ljudi in več kot 4500 je bilo ranjenih.

1. december. 2001: v Izraelu dva samomorilska napadalca sprožita eksplozive v nakupovalnem centru. Ubitih je bilo 10 in 120 poškodovanih. Odgovornost za napad je prevzela skupina Hamas.

30. marec 2002: samomorilski napadalci ubijejo enega človeka in ranijo 30 ljudi v Tel Avivu.

3. marec 2003: Na Filipinih bomba teroristične skupine MILF eksplodira v prenatrpanem terminalu, ubitih je bilo 21 in 146 ranjenih.

Že po nekaj stvkih lahko vidimo, da je zgodovina terorizma zelo pestra. Zdelo bi se mi zelo nespametno še naprej vleči kronologijo nešteti napadov po svetu. Enostavno jih je preveč. Raje pa bom predstavil enega izmed najbolj znanih terorističnih napadov na ZDA – dvojčka Svetovnega trgovinskega centra.

4.1 ENAJSTI SEPTEMBER 2001

Če na kratko začnem, stolpnici Svetovnega trgovinskega centra sta bili takrat najvišji stavbi v New Yorku. Bili sta simbol moči in vplivnosti Združenih držav. Torej, če želiš prestrašiti tako veliko ljudi hkrati in tudi oslabiti državo, zrušiš dve ključni stavbi. V slavnem enajstem septembru 2001 v napadih samo na WTC umorili 2977 ljudi skupno z teroristi. Amerika se je zavedla, da je bila tarča najhujšega terorističnega napada v zgodovini.

19 ugrabiteljev, domnevno povezanih z Al Kaido je ugrabilo 4 letala družbe United Airlines in se z dvema zaletelo v nebotičnika WTC, katera sta se porušila ob 9.59 in 10.28 in nato z enim v krilo Pentagona, središča Ameriške obrambe. Napad na Belo hišo jim ni uspel po zaslugi pogumnih potnikov, ki so onеспособili ugrabitelje a na žalost strmoglavili v Pensilvaniji. Popoldan se je zaradi podrtja dvojčkov zrušil tudi WTC 7, katerega so evakuirali že prej in tako rešili mnogo življenj. Kompleks je bil sestavljen iz 5 zgradb, namesto dvojčka zdaj stoji spomenik temu groznemu dogodku.

4.1.1 DOGODKI V NAPADIH 11. SEMPETMBRA

Ob 5.45 zjutraj se ugrabitelja Mohamed Atta in Abdulaziz al-Omari prideta skozi varnostno preverjanje ročne prtljage in se na to vkrcata na polet iz Portlandskega mednarodnega letališča v Maine-u do Bostonskega mednarodnega letališča, kjer se bosta takoj vkrcala na naslednji polet – American Airlines 11 do Los Angeles-a. V obdobju naslednjih pol ure so ostali ugrabitelji prišli skozi varnostno preverjanje v Loganskem, Nevarškem (Newarck) in Washingtonskem mednarodnem letališču v Dulles-u, čeprav so imeli v prtljagi nože in ostala ostra orožja v ročni prtljagi. Osem so jih čisto po naključju bolj spremljali po letališču, in dva je varnostnik "označil" kot sumljive, nobenemu niso preprečili vkrcanje.

Ob šestih zjutraj so mnogi policijski uslužbenci začeli z delom zelo zgodaj, kajti na 11. septembra 2001 so bile predhodne volitve v New Yorku.

Minuto do osmih s štirinajst minutno zamudo odleti polet American Airlines 11.

Ob osmih se začne konferenca o finančni tehnologiji v Svetovnem trgovinskem centru.

Štirinajst minut čez osem iz Logana odleti polet United Airlines 175 enako s štirinajst minutno zamudo.

Ob 8.19 izkušeni stevardesi Betty Ong in Madeline Sweeney opozorita osebje na letališču, da je najbrž letalo poleta American Airlines 11 ugrabljeno. Na liniji ostaneta skoraj ves čas leta, in s tem jim govorita glavne informacije o napadu. Povesta jim tudi številko sedežev in tako letalska družba American Airlines obvestita o dogajanju Zvezni preiskovalni urad (FBI). Ta v trenutku sproži preiskavo, ki je bila največja v njeni zgodovini.

Dvajset minut čez osem odleti American Airlines 77 na poti v Los Angeles. Tudi ta je bil zamujen za deset minut.

V poskusu da se ugrabitelj Mohamed Atta poveže z letalom poleta 11 je ponesreči kontaktiral osebje za nadzor poletov. Čez nekaj minut se spet poveže z kontrolnim stolpom. Po slišanju govora je Peter Zalewski kontaktiral pilote, ki varujejo severnoameriški zračni prostor. Nato so usposobljenim pilotom zadali nalogo, da najdejo in sledijo ugrabljenemu letalu.

Ob 8.42 iz mednarodnega letališča v Newarku odleti letalo leta United Airlines 93. Zaradi ostalih zamujenih letal in zasedene vzletne steze je letalo odletelo z ogromno zamudo. Predvideno je bilo, da bo odletel že ob osmih zjutraj.

Štirinajst minut do devetih zjutraj se je letalo American Airlines 11 zaletel v severni stolp od 93. do 99. nadstropja. S tem so ubili vse na ljudi na letalu in več sto, ki so bili v stavbi. Že nekaj sekund po napadu prispejo gasilci in policisti ter začnejo z evakuiranjem ljudi.

Deset pred deveto vodja osebja Bele hiše Andrew Card sporoči predsedniku George-u W. Bush-u, da se je letalo zaletelo v enega od nebotičnikov WTC.

Natanko minuto pred trčenjem letala v južni stolp so sporočili po ozvočenju, da naj vsi nemudoma zapustijo stavbo. Nato se je ob **9.03** letalo United Airlines 175 zaletelo v južni stolp med nadstropji 77 in 85. Po napadu so to predsedniku seveda tudi sporočili. Čedalje več je odziva. Prihajajo novi gasilci in policisti.

Newyorška center za vodenje v nujnih primerih je evakuirala glavni urad (WTC 7) po opozorilih, da lahko priletijo nova ugrabljena letala proti New Yorku.

Šest minut čez pol deseto zjutraj agenti urgentno evakuirajo podpredsednika Dick-a Cheney-a v bunker, ki so ga uporabljali tudi med hladno vojno, pod Belo hišo.

Samo minuto po evakuiranju ameriškega podpredsednika se je letalo American Airlines 77 s hitrostjo 852 kilometrov na uro zaletelo v zahodno krilo Pentagona.

Ob 9.42 so preklicali vse polete v Ameriškem zračnem prostoru.

Nato se v desetih sekundah ob **9.59** podre južni nebotičnik, ki se je prej boril proti ognjenim zubljem 56 minut. Ubitih je bilo približno 600 delavcev in gasilcev v stavbi in okoli nje.

V letalu leta United Airlines 93 se potniki organizirajo in se uprejo teroristom, vendar jih ti zaustavijo in nato ob **10.03** načrtno strmoglavijo predel Somerset Country v zvezni državi Pensilvaniji. Če se to ne bi zgodilo, bi mogoče Bela hiša ne bi bila takšna, kot je danes.

Ob 10.15 se zruši poškodovan del Pentagona, ki je znan tudi kot E obroč.

Severni stolp se zruši ob **10.28**, ki je prej vztrajal 102 minuti. Padec je bil ocenjenih 1400 ljudi.

Ob 11.02 se začne obsežna evakuacija komercialnega dela Manhattan-a (angl. downtown ali city centre). Več kot milijon ljudi zapusti mesto.

Šestnajst minut čez dvanajsto je bil še zadnje letalo pristalo v ameriškem zračnem prostoru. Od tedaj je bil zrak dobesedno prazen.

Nihče ni verjel, ampak 14 ljudi je preživel podrtje severnega stolpa v pritličju. Dve uri po napadu so do njih prišli prvi reševalci.

Ob enih popoldan so se zbrali reševalci in prostovoljci, ki so iskali morebitne preživele.

20 minut čez sedemnajsto se je zaradi gorenja podrl tudi WTC 7. Gasilci niso imeli vode, ker so bile cevi uničene.

Ob pol devetih zvečer je predsednik George W. Bush izrekel izjavo po pretresljivih dogodkih:

"America and our friends and allies join with all those who want peace and security in the world, and we stand together to win the war against terrorism."

4.2 NAJNEVARNEJŠI EKSPLOZIVI TERORISTOV

Najbolj uničujoči eksplozivi lahko nastanejo iz česarkoli, kar teroristom pride v roke. Predvsem na letališčih so in še uporabljajo pse za zaznavanje eksplozivov,

obstajajo pa so tudi že naprave, ki lahko tudi tisočkrat bolje zaznajo hlapne eksplozivnih sredstev. Vendar so takšne naprave zelo nepraktične, ker zavzamejo veliko prostora in so zelo težke. Pomanjkljivost je tudi, da lahko zazna le šest vrst eksploziva. Zato pa je zelo občutljiv, saj lahko zazna 20 molekul hlapov eksplozivne snovi od 10^{15} molekul zraka.

TNT: Te rumene kristalčke teroristi uporabljajo pogosto v avtomobilskih bombah, ker naj bi bil najbolj zanesljiv. Brez nevarnosti se kristalčke da taliti in vlivati v modelčke. Odkrit je bil v 19. stoletju, uporabljali pa so ga tudi že pred prvo svetovno vojno. Če gledamo s strani teroristov je pomanjkljivost ta, da ga lahko precej lahko zaznamo.
Kemijska formula: $C_6H_2(NO_2)_3CH_3$

PENTRIT (TUDI PETN): Je zelo močan eksploziv, njegovi kristalčki izgledajo kot drobno mleta sol. Uporabljen je bil s strani Al Kaide na božični dan leta 2009. Razstrelitev jim ni uspela.
Kemijska formula: $C_5H_8N_4O_{12}$

HEKSOGEN (ALI RDX): Močnejši je od TNT-ja in tudi zaznati ga je težje, ker hlapi 100-krat manj. Molekule heksogena tudi hitro izginejo iz ozračja, ker se vežejo na predmete v okolici. Običajno ga uporabljajo v vojaške namene, velikokrat pa se znajde tudi v rokah teroristov. Napad na letalo leta 1988 je bil izveden s pomočjo RDX-a, ki je na to strmoglavilo na škotsko vas Lockerbie.
Kemijska formula: $C_3H_6N_6O_6$

ACETON PEROKSID: Zelo priljubljen je med teroristi, ker je lahko dostopen – je mešanica vodikovega peroksida in acetona, letališki nadzor pa ga težko zazna. Zelo je eksploziven in pri delu z njim morajo biti zelo previdni. 2001 je terorist poskušal razstreliti letalo, ki je letelo iz Pariza proti Miamiu. Napad mu ni uspel.
Kemijska formula: $C_9H_{18}O_6$

5. ZAKLJUČEK

Upam da sem vam bolj približal problematiko, ki se je dogajala skozi skoraj vso zgodovino. Povedal sem definicijo terorizma, kdo je in kdo ni terorist, mogoče nekaterim manj poznano ozadje teroristov, ter kar na dolgo sem napisal o slavnem 11. septembru.

Mogoče preden dokončno končam z nalogo, bi se še na kratko ustavil pri drugačnih vrstah orožja, ki bi lahko prišli teroristom pod prste – biološko orožje in jedrsko orožje. Če bi teroristom uspelo nekako priti ali da bi celo sami ustvarili zelo nevarne mikroorganizme - tudi takšne, ki povzročajo črne koze, bi zlahka okužili polovico sveta. Čeprav so bile s cepivom odpravljene leta 1980, so leta 2002 v univerzi v Pensilvaniji, neškodljivemu virusu, sorodniku črnih koz spremenili gen, ki je postal zelo agresiven. Če bi ga vstavili v virus, bi bil smrtonosen. Kako pa bi jih raztrosili po prebivalcih? Je že res, da bakterije ne bi preživele vročine ob izstrelitvi iz letala, ampak če zraven dodamo snovi, ki bi absorbirale toploto, smo prišli do sredstva za množično uničenje. Tak scenarij se zdi enako neresničen, kot če bi

teroristi sami izdelali atomsko bombo. Bombe "iz domače delavnice" ne bi bile tako uničujoče kot tiste, ki jih izdelujejo velesile ampak bi z nekaj takšnimi bombami lahko kaj kmalu prizadeli človeštvo. Zaključil bi pa še z zanimivostjo, da je bilo leta 2014 kar 82% vseh mrtvih zaradi terorizma ubitih le v petih državah: Iraku, Afganistanu, Pakistanu, Nigeriji in Siriji.

6. VIRI IN LITERTURA

ČUČEK, Janez: Terorizem. 1. izdaja. Ljubljana: Cankarjeva založba, 1981. (Zbirka BIOS)

FOSSATI, Marco: Terorizem in teroristi. Ljubljana: Založba Sophia, 2005. (Zbirka Sodobna družba 9/2005). Prevod: Aleksa Šušulič.

GANDON, Odile: Razumeti svet. 1. izdaja. Ljubljana: Tehniška založba Slovenije, 2008. Original: Dokéo, Compredre le monde, Les grands enjeux de demain. Pariz, Éditions Nathan, 2005. Prevod: Agata Tomažič.

PSIHOLOŠKI vidiki nesreč. Ljubljana: Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje pri Ministrstvu za obrambo, 1994. Uredil: Marko Polič

Številka 57, avgust 2014: "Smrtonosna znanost" : *Science Illustrated*.

Številka 50, januar 2014: "Elektronika proti slednim psom" : *Science Illustrated*.

http://www.visionofhumanity.org/sites/default/files/Global%20Terrorism%20Index%20Report%202014_0.pdf

<http://www.nctc.gov/site/timeline.html#1970>

<http://www.24ur.com/novice/svet/islamska-drzava-v-palmiri-unicila-del-se-enega-templja.html>

http://www.siol.net/novice/svet/2015/01/najbogatejse_teroristicne_organizacije.aspx

https://www.fbi.gov/about-us/investigate/terrorism/terrorism_cases

https://www.fbi.gov/news/stories/2003/august/kenbom_080603

<https://www.fbi.gov/about-us/history/famous-cases/oklahoma-city-bombing>

https://www.fbi.gov/news/stories/2008/february/tradebom_022608

<http://www.history.com/topics/9-11-attacks>

<http://www.911memorial.org/faq-about-911>

<http://timeline.911memorial.org/#Timeline/2>

<https://www.youtube.com/watch?v=VM8R2Zp1FTs>

<http://www.rtv slo.si/svet/holland-francoska-letalna-unicila-center-za-urjenje-is-ja/374947>

<http://www.24ur.com/novice/svet/napad-na-hotel-v-tuniziji-najmanj-19-mrtvih.html>

<http://www.24ur.com/novice/svet/is-je-obglavil-tomislava.html>

<http://www.24ur.com/novice/svet/je-po-streljanju-na-francoskem-vlakcu-nameraval-zazgati-vagone.html>